

Projekt

z dnia 28 kwietnia 2011 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W AUGUSTOWIE**

z dnia ..... 2011 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki i Profilaktyki nad Dzieckiem i Rodziną Gminy Miasto Augustów na lata 2011-2012

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591; z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203; z 2005r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218; z 2008r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241; z 2010r. Nr 28, poz. 142 i poz. 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675; z 2011r. Nr 40, poz. 230), art. 17 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, Nr 202, poz. 1551, Nr 219 poz. 1706, Nr 221 poz. 1738; z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 40 poz. 229, Nr 81, poz. 527, Nr 125 poz. 842, Nr 217, poz. 1427; z 2011r. Nr 81, poz. 440) Rada Miejska w Augustowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Opieki i Profilaktyki nad Dzieckiem i Rodziną Gminy Miasto Augustów na lata 2011-2012, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Augustowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Augustowie

Joanna Lisek

Załącznik do Uchwały Nr .....

Rady Miejskiej w Augustowie

z dnia ..... 2011 r.

Gminny Program Opieki i Profilaktyki nad Dzieckiem i Rodziną Gminy Miasto Augustów na lata 2011-2012

Podstawą opracowania Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki Nad Dzieckiem i Rodziną jest art. 17. ust. 1 pkt 13 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2009 Nr 175 poz. 1362 z późniejszymi zmianami). Przepis ten zalicza tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną do zadań własnych gminy.

WSTĘP

W świadomości polskiego społeczeństwa rodzina ma wielką wartość, daje poczucie stabilizacji, stanowi pomoc duchową i wsparcie dla jednostki. Rodzina jako grupa społeczna ma charakter cykliczny, w miarę upływu lat każdy z jej członków pełni kolejne funkcje – od dziecka, przez rodziców, aż do ról typowych dla seniorów. W rodzinie dziecko uczy się zasad postępowania i przygotowywane jest do pełnienia ról w życiu dorosłym. Rodzina jest nie tylko schronieniem, daje również poczucie bezpieczeństwa, organizuje przestrzeń, w której człowiek może rozwijać swoją osobowość.

Negatywne zjawiska wynikające z bezrobocia, braku stabilizacji warunków życia, obniżanie poziomu jakości życia powoduje wielkie zagrożenie dla rodziny i są źródłem wielu kryzysów. Zmiany w systemie oświaty, utrudnienia w organizacji zajęć pozalekcyjnych w szkołach sprawiają, iż dzieci i młodzież narażone są na różne zagrożenia powodujące ich złe zachowanie, próby zażycia środków psychoaktywnych, alkoholu, papierosów, przestępczość.

Rodzina powinna mieć możliwość samodzielnego rozwiązywania swoich problemów, a to stymuluje jej własną aktywność.

W sytuacji, gdy rodzina nie jest w stanie samodzielnie przezwyciężyć trudności, należy udzielić jej wsparcia. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są zobowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Najważniejsze jest zapewnienie odpowiednich warunków do rozwoju dzieci, młodzieży, osób starszych, niepełnosprawnych. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej zadaniem własnym gminy jest tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Pomoc powinna być nakierowana na wsparcie dziecka w rodzinie i środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, organizacji pozarządowych i innych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Konieczne jest wsparcie instytucjonalne w sytuacji, gdy osoba, rodzina, jej otoczenie, bądź społeczność lokalna nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać problemu.

Rozdział 1. Charakterystyka gminy

Augustów położony jest w północnej części województwa podlaskiego. Miasto jest bardzo atrakcyjne turystycznie ze względu na swoje piękne położenie nad rzeką Netta, otoczone sześcioma jeziorami i Puszcza Augustowską.

Powierzchnia gminy wynosi 81 km².

Miasto Augustów pod względem liczby ludności jest czwarte, co do wielkości w województwie podlaskim – liczy 30 323 osób (dane GUS z 2009r.).

Ludność Augustowa w wieku:

- przedprodukcyjnym	- 5 972	- 19,70 %
- produkcyjnym	- 19 368	- 63,87 %

Ludność gminy według edukacyjnych grup wieku:

- 3 - 6 lat - 1 188 dzieci,
- 7 - 12 lat - 1 884 dzieci,
- 13 -15 lat - 1 085 młodzieży.

Położenie geograficzne miasta stanowi o jego atrakcyjności turystycznej i uzdrowiskowej, wiele osób jest zatrudnionych w tych branżach. Dużym zakładem pracy jest działająca od 1951 roku przetwórnia tytoniu przemysłowego - obecnie zakład ten należy do koncernu British American Tobacco. W Augustowie działają stocznie jachtowe należące do największych firm tego typu w Polsce i eksportujące większość produkcji do Europy Zachodniej. Ponadto w mieście rozwija się przemysł spożywczy: mleczarnia, wytwórnia wód gazowanych i gospodarstwo rybackie.

Liczba bezrobotnych mieszkańców miasta Augustowa w roku 2009 wynosiła 4 098 osób, w tym 46,2 % kobiet. Osoby bezrobotne zarejestrowane w liczbie ludności w wieku produkcyjnym stanowią 10,8%. (Dane GUS)

Rozdział 2.

Diagnoza środowiskowa

W Augustowie istnieje szereg instytucji i organizacji działających na rzecz dzieci i rodzin borykających się z różnymi problemami. Są to takie instytucje jak: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie, szkoły, Sąd Rejonowy, Komenda Powiatowa Policji, Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, placówki służby zdrowia i organizacje pozarządowe prowadzące świetlice środowiskowe. Z instytucji tych pochodzą dane dotyczące mieszkańców Augustowa odzwierciedlające sytuację rodzin zamieszkujących w Augustowie.

1. Bezpieczeństwo socjalne rodziny.

Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie.

W roku 2009 z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Augustowie skorzystało 1260 rodzin, łączna liczba osób w rodzinach wynosiła 3 281 osób (sprawozdanie MPiPS z 2009r.).

Mieszkańcy Augustowa korzystali również ze świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W 2009 roku wydatki na świadczenia rodzinne i na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wynosiły, w tym:			6.155.255, 83 zł.
zasiłki rodzinne	1.991.426,45 zł.	liczba świadczeń	31.060
dodatki do zasiłków rodzinnych	1.458.210,80 zł.	liczba świadczeń	10.522
świadczenia pielęgnacyjne	197.024,- zł.	liczba świadczeń	452
zasiłki pielęgnacyjne	1.158.682,05 zł.	liczba świadczeń	7.589
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	277.000,- zł.	liczba świadczeń	277
świadczenia z funduszu alimentacyjnego	1.072.912,53 zł.	liczba świadczeń	3.752

Łącznie wypłacono 53.652 świadczeń, wydano 7604 decyzji administracyjnych (przyznających świadczenia, zmieniających, odmownych, uchylających, w sprawie nienależnie pobranych świadczeń), postanowień i różnego rodzaju zaświadczeń.

Ponadto opłacono składki na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne – 33.343,63 zł oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne 3.434,40zł.

Mieszkańcy Augustowa korzystają z pomocy w formie dodatków mieszkaniowych. Statystyka dotycząca wypłaty dodatków mieszkaniowych w 2009r. w Gminie Miasto Augustów:

Liczba gospodarstw domowych korzystających średnio miesięcznie

- 381

Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych

- 612.587,42 zł.

2. Edukacja.

Źródło danych: Urząd Miejski w Augustowie (szkoły podstawowe, gimnazja, przedszkola, żłobek).

Liczba dzieci w przedszkolach i żłobku:

	Rok szkolny 2009/2010	Rok szkolny 2010/2011
Przedszkole nr 1	118	117
Przedszkole nr 2	175	192
Przedszkole nr 3	123	132
Przedszkole nr 4	120	116
Przedszkole nr 6	148	142
Ogółem	684	699
Żłobek nr 1	77	75

Uczniowie z Gminy Miasto Augustów uczęszczający w latach 2009-2010 do szkół podstawowych (w tym oddziały przedszkolne) i gimnazjów na podstawie zbioru danych zebranego w Systemie Informacji Oświatowej – stan na 30 września 2009r. i 30 września 2010r.:

	Rok szkolny 2009/2010	Rok szkolny 2010/2011
Szkoła Podstawowa nr 2	705	674
Szkoła Podstawowa nr 3	759	794
Szkoła Podstawowa nr 4	274	256
Szkoła Podstawowa nr 6	117	113
Razem Szkoły Podstawowe	1 855	1 837
Gimnazjum nr 1	179	178
Gimnazjum nr 2	332	285
Gimnazjum nr 3	304	282
Razem Gimnazja	815	745
<u>Ogółem Szkoły Podstawowe i Gimnazja</u>	<u>2 670</u>	<u>2 582</u>
Społeczna Szkoła Podstawowa	84	82
Społeczne Gimnazjum	28	28

Uczniowie uczęszczający do szkół podstawowych i gimnazjalnych na terenie Augustowa o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

	Rok szkolny 2009/2010	Rok szkolny 2010/2011
Szkoła Podstawowa nr 2	25	26
Zespół Szkół Samorządowych	52	47
Szkoła Podstawowa nr 6	2	3
Gimnazjum nr 1	6	11
Gimnazjum nr 2	5	10
<u>Ogółem Szkoły Podstawowe i Gimnazja</u>	<u>90</u>	<u>97</u>

Uczniowie uczęszczający do świetlic szkolnych.

	Rok szkolny 2009/2010	Rok szkolny 2010/2011
Szkoła Podstawowa nr 2	60	70
Zespół Szkół Samorządowych	145	166
Szkoła Podstawowa nr 4		48
Szkoła Podstawowa nr 6	19	
Razem Szkoły Podstawowe	224	284

Źródło danych: Starostwo Powiatowe w Augustowie.

Uczniowie z Gminy Miasto Augustów uczęszczający w latach 2009-2010 do szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Augustowski – na podstawie zbioru danych Powiatu Augustowskiego zebranego w Systemie Informacji Oświatowej – stan na 30 września 2009r. i 30 września 2010r.

		Zespół Szkół Ogólnokształcących w Augustowie	II Liceum Ogólnokształcące w Augustowie	Augustowskie Centrum Edukacyjne	Zespół Szkół Technicznych w Augustowie	Zespół Szkół Specjalnych w Augustowie
1.	Liczba uczniów uczęszczających w 2009r. do szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych	- Gimnazjum nr 4 – 177 uczniów, - I LO – 278 uczniów	- 239 uczniów	- 581 uczniów	- 255 uczniów	- Szkoła Podstawowa nr 7 Specjalna – 8 uczniów, - Gimnazjum Nr 5 – 18 uczniów, - Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy – 26 uczniów.
2.	Liczba uczniów niepełnosprawnych uczęszczających w 2009r. do szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych	1 osoba niepełnosprawna ruchowo	1 osoba słabowidząca i słabosłysząca	-	14 uczniów z orzeczeniem o upośledzeniu umysłowym w stopniu lekkim – oddziały integracyjne	- Szkoła Podstawowa nr 7 – 9 uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym, 5 uczniów posiadało więcej niż jedną niepełnosprawność, 14 uczniów uczęszczało na zajęcia rewalidacyjne; - Gimnazjum nr 5 – 22 uczniów z upośledzeniem umiarkowanym i znacznym, 4 uczniów miało więcej niż jedną niepełnosprawność; - Szkoła Przysposabiająca do Pracy – 33 uczniów z upośledzeniem umiarkowanym i znacznym, 12 uczniów miało więcej niż jedną niepełnosprawność; 45 uczniów uczęszczało na zajęcia rewalidacyjne.
3.	Liczba uczniów uczęszczających w 2010r. do szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych	Gimnazjum nr 4 – 217 uczniów, I LO – 282 uczniów	- 239 uczniów	- 536 uczniów	- 228 uczniów	Szkoła Podstawowa nr 7 Specjalna – 6 uczniów, Gimnazjum Nr 5 – 17 uczniów, Szkoła Przysposabiająca do Pracy – 20 uczniów.
4.	Liczba uczniów niepełnosprawnych uczęszczających w 2010r. do szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych	-	1 osoba słabowidząca	-	13 uczniów z orzeczeniem o upośledzeniu umysłowym w stopniu lekkim i 1 uczeń słabosłyszący – oddziały integracyjne	- Szkoła Podstawowa nr 7 – 11 uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym, 4 uczniów posiadało więcej niż jedną niepełnosprawność, 15 uczniów uczęszczało na zajęcia rewalidacyjne; - Gimnazjum nr 5 – 21 uczniów z upośledzeniem umiarkowanym i znacznym, 3 uczniów miało więcej niż jedną niepełnosprawność; - Szkoła Przysposabiająca do Pracy – 21 uczniów z upośledzeniem umiarkowanym i znacznym, 9 uczniów miało więcej niż jedną niepełnosprawność; 30 uczniów uczęszczało na zajęcia rewalidacyjne.

3. Problemy opiekuńczo – wychowawcze.

Źródło danych: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie

Do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie w 2009r. wpłynęły 222 wnioski o leczenie, w tym 88 z Prokuratury Rejonowej w Augustowie. Wnioski z Prokuratury dotyczyły m. in. następujących spraw:

- jazda pojazdem pod wpływem alkoholu,
- znęcanie się nad rodziną,
- narażenie na niebezpieczeństwo małoletnich dzieci – 4.

Z Komendy Powiatowej Policji wpłynęło 86 wniosków, w tym 59 dotyczyło przemocy. Od członków rodzin i osób prywatnych wpłynęło 37 wniosków, od kuratorów zawodowych i społecznych 5, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie wystąpił z 4 wnioskami, Sąd - 2.

Wiele osób zgłoszonych do Komisji podjęło dobrowolne leczenie ambulatoryjne lub stacjonarne. Osoby zgłaszane, odmawiające współpracy kierowano do biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz wskazania zakładu leczniczego. Ogółem skierowano i przebadano 24 osoby. U osób tych stwierdzono uzależnienie od alkoholu, jedna z nich nie kwalifikowała się do leczenia. Do Sądu Rejonowego w Augustowie Wydziału Rodzinnego i Nieletnich skierowano ogółem 23 wnioski o leczenie przymusowe

W kwietniu 2009r. utworzono grupę socjoterapeutyczną dla 15 dzieci w wieku 9 -15 lat.

W roku 2010 wpłynęło 212 wniosków o leczenie, w tym 70 z Prokuratury Rejonowej w Augustowie. Wnioski z Prokuratury dotyczyły m. in. następujących spraw:

- jazda pojazdem pod wpływem alkoholu – 63,
- znęcanie się nad rodziną – 4.

Z Komendy Powiatowej Policji wpłynęło 75 wniosków, w tym 45 dotyczyło przemocy. Od członków rodzin i osób prywatnych wpłynęło 51 wniosków, od kuratorów zawodowych i społecznych 4, z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – 12.

Ogółem skierowano na badania do biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu 13 osób, przebadano 12. U wszystkich przebadanych stwierdzono uzależnienie od alkoholu. Do Sądu Rejonowego w Augustowie skierowano 12 wniosków o leczenie przymusowe, jeden wniosek został oddalony przez Sąd.

Źródło danych: Sąd Rejonowy w Augustowie

Dane dotyczące mieszkańców Augustowa za lata 2009 – 2010:

- liczba rodzin objętych dozorem kuratora – 13, w tym obejmuje 27 dzieci,
- liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej – 10,
- liczba dzieci umieszczonych w domu dziecka – 5,
- liczba dzieci, wobec których ustanowiono opiekę – 5,
- liczba nieletnich, wobec których orzeczono dozór kuratora – 13,
- liczba nieletnich, wobec których orzeczono umieszczenie w młodzieżowym ośrodku wychowawczym – 14,
- liczba nieletnich, wobec których orzeczono umieszczenie w młodzieżowym ośrodku socjoterapii – 3,
- liczba nieletnich umieszczonych w zakładzie leczniczym - 1.

Sąd Rejonowy w Augustowie we wskazanym okresie nie orzekł o umieszczeniu nieletnich w domu pomocy społecznej, ani w zakładzie poprawczym.

Źródło danych: Komenda Powiatowa Policji w Augustowie

- liczba zatrzymań nieletnich będących pod wpływem alkoholu: - rok 2009 – 42, rok 2010 - 21.

4. Przemoc w rodzinie.

Źródło danych: Komenda Powiatowa Policji w Augustowie.

- liczba interwencji dotyczących konfliktów rodzinnych:	- rok 2009 - 900,
	- rok 2010 - 673,
- liczba interwencji w przypadku przemocy domowej:	- rok 2009 - 245,
	- rok 2010 - 217,

5. Rodziny zastępcze.

Źródło danych: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Augustowie.

Na terenie miasta Augustowa:

- w roku 2009 roku funkcjonowało 39 rodzin zastępczych, w których przebywało 54 dzieci,
- w roku 2010 funkcjonowało 37 rodzin zastępczych, w których przebywało 52 dzieci,
- w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie innych powiatów w 2009r. nie przebywało żadne dziecko z terenu miasta Augustowa, w 2010r. 3 dzieci pochodzących z Augustowa przebywało w 2 rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów,
- na terenie Augustowa funkcjonowała w 2009 i 2010 roku jedna zawodowa niespokrewniona z dzieckiem rodzina zastępcza, w której w 2009r. przebywało 3, a w 2010r. 4 dzieci.
- w placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu socjalizacyjnego i interwencyjnego:
  - w roku 2009 przebywało 9 dzieci z Augustowa,
  - w roku 2010 przebywało 8 dzieci z Augustowa.
- pomoc na usamodzielnienie w formie rzeczowej przyznano:
  - w roku 2009 - 4 wychowankom rodzin zastępczych i 3 wychowankom opuszczającym różnego typu placówki,
  - w roku 2010 – 1 wychowance rodziny zastępczej i 1 wychowance opuszczającej placówkę,
- jednorazową pomoc pieniężną na usamodzielnienie przyznano:
  - w 2009r. - 2 wychowankom rodzin zastępczych,
  - w 2010r. -1 wychowance rodziny zastępczej.
- pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki przyznano:
  - w 2009r. – 27 wychowankom rodzin zastępczych i 8 wychowankom opuszczającym różnego typu placówki,
  - w 2010r. – 31 wychowankom rodzin zastępczych i 10 wychowankom opuszczającym różnego typu placówki,
- dofinansowanie do udziału w turnusie rehabilitacyjnym przyznano:
  - w roku 2009 – 12 dzieciom,
  - w roku 2010 – 16 dzieciom.

6. Problemy szkolne dzieci i młodzieży.

Źródło danych: Powiatowa Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Augustowie.

Poradnia wychodząc naprzeciw potrzebom szkół i uczniów przeprowadziła w roku szkolnym 2009/2010:

- badania specjalistyczne– 1860, w tym:
  - psychologiczne – 1 088,
  - pedagogiczne – 530,
  - logopedyczne – 242.
- zostało wydanych ogółem orzeczeń – 139,
- zostało wydanych opinii ogółem – 678,
- przeprowadzono konsultacje:
  - z różnych form indywidualnej pomocy psychologicznej skorzystało 85 osób,
  - 808 porad bez badań i po badaniach przesiewowych.
- 45 uczniów objęto zajęciami aktywizującymi wybór kierunku kształcenia i zawodu.

W ramach działań profilaktycznych psychologowie poradni prowadzili zajęcia warsztatowe, prelekcje dla dzieci, młodzieży z różnych typów szkół wspierając pracę wychowawczą szkół i placówek, prelekcje dla rodziców i szkolenia dla nauczycieli (rad pedagogicznych).

7. Pomoc w sprawach wychowawczych.

W Augustowie działa sześć placówek wsparcia dziennego, które zapewniają opiekę dzieciom i młodzieży podczas czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizację zabaw i zajęć sportowych, pomoc w nauce, stałą pracę z rodziną dziecka. Jedna z placówek funkcjonuje przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Augustowie, pozostałe prowadzone są przez organizacje pozarządowe.

Liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego w roku 2009:

- Społeczna Organizacja Przyjaciół Dzieci „Przystań” – 67
- Katolickie Towarzystwo Służby Dzieciom Hospicjum w Augustowie - 70
- Środowiskowe Ognisko Wychowawcze TPD w Augustowie - 35
- Fundacja Cordis – 26
- Świetlica „Nasza Ostoja” – 40
- Świetlica Św. Urszuli Zgromadzenia Sióstr Urszulanek SJK – 21

Łącznie: 259 dzieci.

Liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego w roku 2010:

- Społeczna Organizacja Przyjaciół Dzieci „Przystań” – 65
- Katolickie Towarzystwo Służby Dzieciom Hospicjum w Augustowie - 70
- Środowiskowe Ognisko Wychowawcze TPD w Augustowie – 40
- Fundacja Cordis - 26
- Świetlica „Nasza Ostoja” – 38
- Świetlica Św. Urszuli Zgromadzenia Sióstr Urszulanek SJK – 20

Łącznie: 259 dzieci.

Placówki zapewniają dzieciom posiłek, pomoc w obowiązkach szkolnych oraz różne zajęcia rozwijające ich zainteresowania, m. in.: artystyczne, sportowe, turystyczne i krajoznawcze, edukacyjne. W placówkach prowadzi się szeroką pracę wychowawczą, która obejmuje kształtowanie właściwych postaw społecznych, zasady odpowiedniego zachowywania, pracę w grupie, propagowanie zasad moralnych, a także profilaktykę uzależnień oraz zajęcia socjoterapeutyczne.

Placówki współpracują z rodzicami dzieci, szkołami i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Rozdział 3.

III. Zasoby środowiskowe.

Instytucje działające na rzecz dzieci i opieki nad rodziną na terenie Augustowa:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie,
- Urząd Miejski w Augustowie (szkoły podstawowe, gimnazja, przedszkola, żłobek),
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie,
- Starostwo Powiatowe w Augustowie,
- Sąd Rejonowy w Augustowie,
- Komenda Powiatowa Policji w Augustowie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Augustowie,
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Augustowie,
- organizacje pozarządowe.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie zwrócił się do instytucji działających na rzecz dzieci i opieki nad rodziną o wskazanie:

- szans i zagrożeń dla systemu pomocy dzieciom i rodzinie w Gminie Miasto Augustów na płaszczyźnie działania danej instytucji,
- problemów dotyczących funkcjonowania rodzin w Gminie Miasto Augustów według doświadczeń instytucji,
- form pomocy dziecku i rodzinie udzielanych przez instytucję (w ramach realizowanych programów lub projektów),
- propozycji działań ze strony instytucji w celu realizacji gminnego programu pomocy dziecku i rodzinie w Gminie Miasto Augustów.

Z przekazanych informacji wynika, iż instytucje te aktywnie działają na rzecz dzieci i pomocy rodzinie wykonując zadania statutowe, profilaktyczne oraz w ramach realizowanych projektów. Liczba działań i ich problematyka wskazuje na duży profesjonalizm i zaangażowanie poszczególnych instytucji, służb i organizacji w sprawy dzieci i opieki nad rodziną. Instytucje wskazały potrzeby i problem zdiagnozowane podczas swojej działalności, stanowiące zagrożenie dla systemu pomocy dzieciom i rodzinie. Najczęściej wskazywano na następujące problemy:

- zła sytuacja materialna augustowskich rodzin najczęściej spowodowana bezrobociem,
- wzrastająca liczba rodzin dysfunkcyjnych (alkoholizm, niezaradność życiowa, niewydolność wychowawcza, brak zainteresowania rodziców sprawami dzieci, agresja i przemoc),
- problemy wychowawcze (szczególnie w gimnazjach np. wagary, lekceważenie obowiązków szkolnych, nadużywanie alkoholu, nikotynizm, eksperymentowanie z narkotykami).

Sugestie instytucji zaproszonych do współpracy zostały wykorzystane w Gminnym programie z uwzględnieniem możliwości prawnych, organizacyjnych i finansowych w skutecznym niesieniu pomocy.

Rozdział 4. Misja programu

Zapewnienie kompleksowego wsparcia dzieciom i rodzinom z terenu miasta Augustowa.

Program skierowany jest do dzieci i młodzieży, rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji oraz instytucji i organizacji pozarządowych znajdujących się na obszarze Gminy Miasto Augustów.

Gminny Program Opieki i Profilaktyki nad Dzieckiem i Rodziną Gminy Miasto Augustów na lata 2011-2013 jest zgodny z celami Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Augustów na lata 2006 – 2016, Wojewódzką Strategią Polityki Społecznej na lata 2006 – 2013 Województwa Podlaskiego oraz Narodową Strategią Integracji Społecznej dla Polski.

PLANOWANE DZIAŁANIA

1. Cel operacyjny: Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego, poprawa jakości życia.

Zadania:

- 1) Diagnoza i monitoring warunków oraz jakości życia rodzin.
- 2) Praca socjalna na rzecz zmiany trudnej sytuacji rodziny.
- 3) Dostarczanie usług i świadczeń pomocy społecznej rodzinom w trudnej sytuacji materialnej.
- 4) Zapewnienie dożywiania dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich.
- 5) Inicjowanie programów służących rozwojowi młodego pokolenia i rodziny, wzmocnienie czynników zapobiegających dezorganizacji życia rodzinnego.
- 6) Organizowanie wsparcia rodzinom w zakresie prawidłowego funkcjonowania.
- 7) Pomoc rodzinom z niepełnosprawnymi członkami rodzin lub mieszkającymi z osobami starszymi.

2. Cel operacyjny: Zapewnienie stabilnego środowiska wychowawczego dzieciom i młodzieży.

Zadania:

- 1) Organizowanie na terenie placówek oświatowych i wychowawczych zajęć poszerzających wiedzę rodziców na temat rozwoju dzieci.
- 2) Włączanie rodziców w proces dydaktyczno – wychowawczy dzieci.
- 3) Rozwijanie systemu wsparcia dla rodziny w kryzysie.
- 4) Pomoc rodzinom ubogim w wyposażeniu dzieci i młodzieży w podręczniki i przybory szkolne.
- 5) Organizacja czasu wolnego podczas ferii zimowych i wakacji.
- 6) Organizacja zajęć służących budowaniu postaw sprzyjających rozwijaniu umiejętności społecznych.
- 7) Inicjowanie programów prowadzących do redukcji czynników psychoemocjonalnych.

3. Cel operacyjny: Budowanie wsparcia dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.

Zadania:

- 1) Wsparcie działalności placówek wsparcia dziennego działających na terenie miasta Augustów.
- 2) Prowadzenie programów wspierających dzieci i młodzież zagrożonych uzależnieniami i przemocą.
- 3) Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.
- 4) Inicjowanie powstawania grup samopomocowych działających na rzecz młodego pokolenia z rodzin w trudnej sytuacji życiowej.
- 5) Organizowanie warsztatów psychologicznych dla dzieci i młodzieży oraz rodziców z zakresu komunikacji interpersonalnej, rozwiązywania problemów, radzenia sobie ze stresem.
- 6) Angażowanie wolontariuszy do pracy na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.
- 7) Rozwijanie inicjatyw interwencyjnych w kierunku diagnozy problemów rodzinnych oraz praca terapeutyczna z rodziną dysfunkcyjną.
- 8) Monitorowanie do Zakładów Opieki Zdrowotnej o potrzebie prowadzenia usług specjalistycznych z zakresu psychiatrii dziecięcej.

4. Cel operacyjny: Promocja zdrowego stylu życia dzieci i młodzieży oraz rodzin.

- 1) Umożliwienie uczestnictwa dzieci i młodzieży w zajęciach sportowo – rekreacyjnych.
- 2) Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu.
- 3) Stwarzanie warunków do rozwoju zainteresowań dzieci i młodzieży, umacnianie nawyku spędzania wolnego czasu w sposób konstruktywny.

- 4) Wsparcie programów umożliwiających dzieciom i młodzieży niepełnosprawnym uczestnictwo w zajęciach sportowych, rekreacyjnych, kulturalnych i turystycznych.
- 5) Wsparcie przedsięwzięć aktywności turystycznej dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.

5. Cel operacyjny: Ochrona dzieci i młodzieży przed przemocą domową, uzależnieniami oraz przestępczością.

Zadania:

- 1) Prowadzenie programów profilaktycznych, edukacyjnych, wychowawczych ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uzależnień.
- 2) Realizacja programów profilaktycznych we współpracy z Policją.
- 3) Wdrażanie programów profilaktycznych i terapeutycznych z zakresu profilaktyki uzależnień adresowanych do dzieci i młodzieży.
- 4) Ochrona przed poniżającym traktowaniem i karaniem dzieci i młodzieży.
- 5) Współpraca placówek wychowawczo – opiekuńczych z innymi instytucjami w działaniach eliminowania uzależnień wśród dzieci i młodzieży.
- 6) Realizacja programów przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i szkolnej.
- 7) Prowadzenie kampanii medialnych podejmujących problematykę przemocy, upowszechnianie informacji na temat sposobów rozwiązywania problemów związanych z przemocą, prowadzenie kampanii informacyjnej dotyczącej przyczyn, konsekwencji oraz przeciwdziałaniu krzywdzenia dziecka.

6. Cel operacyjny: Rozwijanie środowiska społecznego sprzyjającego wyzwalaniu potencjału intelektualnego, twórczego, organizacyjnego i społecznego dzieci i młodzieży.

Zadania:

- 1) Promocja dzieci i młodzieży uzdolnionych.
- 2) Wsparcie idei wolontariatu oraz innych form aktywności sprzyjających uwrażliwieniu dzieci i młodzieży na potrzeby innych ludzi i budowaniu postaw prospołecznych, podejmowaniu działań na rzecz środowiska lokalnego.
- 3) Wsparcie organizacji pozarządowych działających na rzecz dzieci i młodzieży.
- 4) Wyrównywanie dysproporcji edukacyjnych, wychowawczych, społecznych, sportowych dzieci i młodzieży.
- 5) Wsparcie programów sprzyjających tolerancji wobec osób niepełnosprawnych, przełamywanie stereotypów związanych z niepełnosprawnością.

7. Cel operacyjny: Tworzenie systemu poradnictwa rodzinnego.

- 1) Rozwijanie lokalnej infrastruktury wspomagającej rodzinę w rozumieniu i rozwiązywaniu problemów społecznych.
- 2) Współpraca lokalnych podmiotów działających na rzecz rozwoju i funkcjonowania rodziny.
- 3) Współpraca na rzecz udzielenia specjalistycznego wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym uzależnieniami.
- 4) Rozwijanie poradnictwa zapobiegającego narkomanii i alkoholizmowi wśród dzieci i młodzieży.
- 5) Organizowanie zajęć rozbudowujących wiedzę rodziców na temat rozwoju dzieci i młodzieży.
- 6) Realizacja programów dotyczących readaptacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- 7) Wsparcie programów edukacyjnych promujących postawy abstynenckie.
- 8) Promowanie i informowanie społeczeństwa o lokalnym systemie wsparcia i instytucjach działających na rzecz dzieci oraz rodzin poprzez współpracę z lokalnymi mediami.

Realizacja zadań na rzecz opieki nad dziećmi i rodziną wymaga zorganizowanego i grupowego wysiłku władz, samorządów lokalnych, instytucji powołanych do pomagania, organizacji pozarządowych i środowiska lokalnego.

Osiągnięcie zakładanych celów możliwa jest przy dobrze funkcjonującej bazie materialnej, instytucjonalnej i wykwalifikowanej kadrze.

W Augustowie istnieje infrastruktura instytucjonalna działająca na rzecz pomocy dzieciom i rodzinom, a funkcjonujące w mieście instytucje i organizacje w miarę swoich możliwości organizacyjnych, a przede wszystkim finansowych realizują swoje zadania ustawowe profesjonalnie.

Uwzględniając problemy wskazane w diagnozie programu oraz cele operacyjne zostały określone efekty realizacji projektu.

Koordynatorem Programu będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie

REALIZATORZY (podmioty działające na rzecz mieszkańców Gminy Miasto Augustów):

1. Urząd Miejski w Augustowie.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie.
3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Placówki Oświatowe.
5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
6. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Augustowie.
7. Sąd Rejonowy w Augustowie, Kuratorzy.
8. Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna.
9. Komenda Powiatowa Policji.
10. Organizacje pozarządowe.
11. Osiedlowy Dom Kultury.
12. Augustowskie Placówki Kultury.

ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI PROJEKTU:

- 1) Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzinom zgodnie z przepisami o pomocy społecznej.
- 2) Zmniejszenie skutków występujących dysfunkcji w rodzinach.
- 3) Zwiększenie liczby realizowanych projektów na rzecz wsparcia opieki nad dzieckiem i rodziną.
- 4) Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz opieki nad dzieckiem i rodziną.
- 5) Wzbogacenie oferty dydaktycznej i wychowawczej placówek wsparcia dziennego działających na terenie miasta Augustowa.
- 6) Zrealizowanie programów prozdrowotnych na rzecz różnych grup społecznych mieszkańców miasta Augustowa.
- 7) Zapewnienie opieki dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych podczas ferii zimowych i wakacji.
- 8) Zorganizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych w sposób ciekawy i konstruktywny.
- 9) Realizacja projektów edukacyjnych oraz prowadzenie zajęć pozalekcyjnych przez placówki oświatowe.
- 10) Wzrost świadomości lokalnego społeczeństwa o systemie wsparcia i instytucjach działających na terenie miasta na rzecz opieki nad dziećmi i wsparcia rodziny.

ZASADY FINANSOWANIA

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie przeznaczy na realizację działań zawartych w Gminnym Programie Opieki i Profilaktyki nad Dzieckiem i Rodziną Gminy Miasto Augustów na lata 2011-2012 środki własne oraz środki z budżetu Gminy przeznaczone na realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii, współpracę z organizacjami pozarządowymi.

Szereg zadań określonych w programie jest już aktualnie realizowanych, a środki na ten cel zapewnione są w budżetach poszczególnych realizatorów i planowane będą na lata następne zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi i możliwościami finansowymi.

Część zadań nie wymaga dodatkowych nakładów finansowych, gdyż ich realizacja odbywać się będzie w oparciu o dotychczasową strukturę i w ramach aktualnego zatrudnienia.

Ponadto Gmina będzie ubiegać się o dofinansowanie realizacji zaplanowanych zadań z innych źródeł.

Szacunkowy koszt realizacji Gminnego Programu:

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Augustów - preliminarz 2011 rok.

1. Rozwijanie bazy i doskonalenie leczenia odwykowego - 95.500 zł.
2. Profilaktyka I-rzędowa - 36.500 zł.
3. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 61.000 zł.
4. Działalność organizacji społecznych w zakresie opieki i wychowania dzieci z rodzin patologicznych oraz wymagających szczególnej opieki, w tym osoby prawne wykonujące w/w działalność (dotacje – konkurs ofert) - 110.000 zł.
5. Działalność organizacji i stowarzyszeń w zakresie upowszechniania sportu i kultury fizycznej (dotacje – konkurs ofert) - 120.000 zł.
6. Realizacja programu rozwoju i modernizacji bazy sportowo rekreacyjnej, pomieszczeń i obiektów sportowych oraz realizacja programów sportowych - 50.000 zł.
7. Działalność organizacji i stowarzyszeń w zakresie rozwoju kultury, dziedzictwa narodowego, w tym udział placówek oświatowych w edukacyjnych programach strukturalnych UE - 62.000 zł.

8. Program profilaktyki równoległej w zakresie wypoczynku i organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz ich udział w imprezach o charakterze masowym - 245.000 zł.

Łącznie **780.000,- zł**.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie w planie wydatków na rok 2011 przeznaczył kwotę **63.389,- zł** na działania związane z realizacją niniejszego Programu (funkcjonowanie Świetlicy „Nasza Ostoja – bez kosztów zatrudnienia - oraz dożywianie dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego w Augustowie).

W roku 2012 koszty realizacji Gminnego Programu szacuje się na poziomie podobnym do roku 2011 powiększając o wskaźnik inflacji, który zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową Miasta Augustowa na lata 2011 – 2021 wynosi 102,5%.

Harmonogram realizacji Gminnego Programu Opieki i Profilaktyki nad Dzieckiem i Rodziną Gminy Miasto Augustów na lata 2011-2012.

1. Cel operacyjny: Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego, poprawa jakości życia.				
Zadanie	Wskaźnik	Termin realizacji	Realizatorzy	Źródła finansowania
Diagnoza i monitoring warunków oraz jakości życia rodzin.	Liczba wywiadów środowiskowych w roku	Praca ciągła	MOPS w Augustowie	Budżet MOPS w Augustowie
Praca socjalna na rzecz zmiany trudnej sytuacji rodziny.	Liczba wywiadów środowiskowych oraz liczba działań środowiskowych (sama praca socjalna) w roku	Praca ciągła	MOPS w Augustowie	Budżet MOPS w Augustowie
Dostarczanie usług i świadczeń pomocy społecznej rodzinom w trudnej sytuacji materialnej.	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w ciągu roku	Praca ciągła	MOPS w Augustowie	Budżet MOPS w Augustowie
Zapewnienie dożywiania dzieciom i młodzieży z rodzi ubogich.	Liczba dzieci i młodzieży, którym zapewniono dożywianie w ciągu roku	Praca ciągła	MOPS w Augustowie	Budżet MOPS w Augustowie
Inicjowanie programów służących rozwojowi młodego pokolenia i rodziny, wzmocnienie czynników zapobiegających dezorganizacji życia rodzinnego.	Liczba programów w ciągu roku. Liczba osób – uczestników programów	Praca ciągła	- MOPS w Augustowie.- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.- Placówki Oświatowe,- Placówki sportu i rekreacji,- Placówki kultury, - Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna.- Organizacje pozarządowe.	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Organizowanie wsparcia rodzinom w zakresie prawidłowego funkcjonowania.	Liczba działań	Praca ciągła	- MOPS w Augustowie, - Organizacje pozarządowe	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Pomoc rodzinom z niepełnosprawnymi członkami rodzin lub mieszkającymi z osobami starszymi.	Liczba rodzin	Praca ciągła	- MOPS w Augustowie,- PCPR w Augustowie, - Organizacje pozarządowe.	Budżet realizatorów
2. Cel operacyjny: Zapewnienie stabilnego środowiska wychowawczego dzieciom i młodzieży.				
Organizowanie na terenie placówek oświatowych i wychowawczych zajęć poszerzających wiedzę rodziców na temat rozwoju dzieci.	Liczba przedsięwzięć	W miarę możliwości organizacyjnych i finansowych	- MOPS w Augustowie,- Placówki oświatowe,- Organizacje pozarządowe,	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne.
Włączanie rodziców w proces dydaktyczno – wychowawczy dzieci.	Liczba przedsięwzięć	W miarę możliwości organizacyjnych i finansowych	MOPS w Augustowie,- Placówki oświatowe,- Organizacje pozarządowe	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne

Rozwijanie systemu wsparcia dla rodziny w kryzysie.	Liczba przedsięwzięć	W miarę możliwości organizacyjnych i finansowych	- MOPS w Augustowie,- PCPR w Augustowie,- Organizacje pozarządowe	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Pomoc rodzinom ubogim w wyposażeniu dzieci i młodzieży w podręczniki i przybory szkolne.	Liczba placówek uczestniczących w organizowaniu tej formy pomocy	W miarę możliwości organizacyjnych i finansowych	- MOPS w Augustowie,- Placówki oświatowe,- organizacje pozarządowe	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Organizacja czasu wolnego podczas ferii zimowych i wakacji	Liczba placówek uczestniczących w organizowaniu tej formy pomocy	W miarę możliwości organizacyjnych i finansowych	- MOPS w Augustowie,- Placówki oświatowe,- Organizacje pozarządowe,- Placówki kultury i rekreacji	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Organizacja zajęć służących budowaniu postaw sprzyjających rozwijaniu umiejętności społecznych.	Liczba placówek organizujących zajęcia	W miarę możliwości organizacyjnych i finansowych	- MOPS w Augustowie,- Placówki oświatowe,- Powiatowa Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna w Augustowie,- Organizacje pozarządowe,- Placówki kultury i rekreacji	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Inicjowanie programów prowadzących do redukcji czynników psychoemocjonalnych	Liczba programów	W miarę możliwości organizacyjnych i finansowych	- MOPS w Augustowie,- Placówki oświatowe,- Powiatowa Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna w Augustowie,- Organizacje pozarządowe,- Placówki kultury i rekreacji	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
3. Cel operacyjny: Budowanie wsparcia dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.				
Wsparcie działalności placówek wsparcia dziennego działających na terenie miasta Augustów.	Liczba placówek wsparcia dziennego działających na terenie Augustowa;Wysokość środków przekazanych na dofinansowanie funkcjonowania placówek	Praca ciągła	Gmina Miasto Augustów- MOPS w Augustowie	Budżet Gminy,Budżet MOPS w Augustowie
Prowadzenie programów wspierających dzieci i młodzież zagrożonych uzależnieniami i przemocą.	Liczba programów	W miarę możliwości organizacyjnych i finansowych	- MOPS w Augustowie,- Komenda Powiatowa Policji w Augustowie,- Powiatowa Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Augustowie,- placówki oświatowe,- Organizacje pozarządowe	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.	Liczba placówek działających na terenie Augustowa	Praca ciągła	- Gmina Miasto Augustów- MOPS w Augustowie	Budżet Gminy,Budżet MOPS w Augustowie
Inicjowanie powstawania grup samopomocowych działających na rzecz młodego pokolenia z rodzin w trudnej sytuacji życiowej.	Liczba grup samopomocowych	Praca ciągła	-- MOPS w Augustowie,- Powiatowa Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna w Augustowie,- Organizacje pozarządowe	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Organizowanie warsztatów psychologicznych dla dzieci i młodzieży oraz rodziców z zakresu komunikacji interpersonalnej, rozwiązywania problemów, radzenia sobie ze stresem.	Liczba przedsięwzięć	Praca ciągła	- MOPS w Augustowie,- Powiatowa Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna w Augustowie,- Organizacje pozarządowe	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Angażowanie wolontariuszy do pracy na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych	Liczba wolontariuszy	Praca ciągła	- MOPS w Augustowie,- Placówki oświatowe,- Organizacje pozarządowe	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Rozwijanie inicjatyw interwencyjnych w kierunku diagnozy problemów rodzinnych oraz praca terapeutyczna z rodziną	Liczba przedsięwzięć	Praca ciągła	- MOPS w Augustowie,- Powiatowa Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna	Budżet podmiotów, budżet gminy,

dysfunkcyjną			w Augustowie,- Organizacje pozarządowe	źródła zewnętrzne
Monitowanie do Zakładów Opieki Zdrowotnej o potrzebie prowadzenia usług specjalistycznych z zakresu psychiatrii dziecięcej	Liczba przedsięwzięć	2011	- Burmistrz Miasta Augustowa, - MOPS Augustów	MOPS Augustów
4. Cel operacyjny: Promocja zdrowego stylu życia dzieci i młodzieży oraz rodzin.				
Umożliwienie uczestnictwa dzieci i młodzieży w zajęciach sportowo – rekreacyjnych.	Liczba imprez sportowo rekreacyjnych	2011-2012	- Placówki oświatowe, - Placówki sportowo -rekreacyjne, - Organizacje pozarządowe	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu.	Liczba przedsięwzięć	2011-2012	- Placówki oświatowe, - Placówki sportowo -rekreacyjne, - Organizacje pozarządowe,- MOPS w Augustowie, - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie,- Komenda Powiatowa Policja w Augustowie,- Placówki kultury,	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Stwarzanie warunków do rozwoju zainteresowań dzieci i młodzieży, umacnianie nawyku spędzania wolnego czasu w sposób konstruktywny.	Liczba przedsięwzięć	2011-2012	- Placówki oświatowe, - placówki sportowo -rekreacyjne, - Organizacje pozarządowe,- MOPS w Augustowie, - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie,- Komenda Powiatowa Policji w Augustowie,- Placówki kultury,	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Wspieranie programów umożliwiających dzieciom i młodzieży niepełnosprawnym uczestnictwo w zajęciach sportowych, rekreacyjnych, kulturalnych i turystycznych.	Liczba przedsięwzięć	2011-2012	Placówki oświatowe, - Placówki sportowo -rekreacyjne, - Organizacje pozarządowe,- MOPS w Augustowie, - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie,- Placówki kultury,	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Wspieranie przedsięwzięć aktywności turystycznej dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.	Liczba przedsięwzięć	2011-2012	- Placówki oświatowe, - Placówki sportowo -rekreacyjne, - Organizacje pozarządowe,- MOPS w Augustowie, - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie,- Placówki kultury,	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
5. Cel operacyjny: Ochrona dzieci i młodzieży przed przemocą domową, uzależnieniami oraz przestępczością.				
Prowadzenie programów profilaktycznych, edukacyjnych, wychowawczych ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uzależnień.	Liczba przedsięwzięć	2011-2012	- MOPS w Augustowie, - Organizacje pozarządowe, - Placówki oświatowe, - Placówki sportowo -rekreacyjne, - Placówki kultury, -Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Powiatowa Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Realizacja programów profilaktycznych we współpracy z Policją.	Liczba przedsięwzięć	2011-2012	- Placówki oświatowe, - Organizacje pozarządowe, - MOPS w Augustowie, - Komenda Powiatowa Policji w Augustowie	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Wdrażanie programów profilaktycznych i terapeutycznych z zakresu profilaktyki uzależnień adresowanych do dzieci i młodzieży.	Liczba przedsięwzięć	2011-2012	- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie, - Powiatowa Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna w Augustowie, - MOPS w Augustowie, - Organizacje pozarządowe, - Placówki	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne

			oświatowe,	
Ochrona przed poniżającym traktowaniem i karaniem dzieci i młodzieży.	Liczba przedsięwzięć	2011-2012	- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie, - Powiatowa Poradnia Psychologiczna -Pedagogiczna w Augustowie, - MOPS w Augustowie, - Organizacje pozarządowe, - Placówki oświatowe, - Komenda Powiatowa Policji w Augustowie	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Współpraca placówek wychowawczo – opiekuńczych z innymi instytucjami w działaniach eliminowania uzależnień wśród dzieci i młodzieży.	Liczba wspólnych przedsięwzięć	2011-2012	- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie, - Powiatowa Poradnia Psychologiczna -Pedagogiczna w Augustowie, - MOPS w Augustowie, - Organizacje pozarządowe, - Placówki oświatowe,	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Realizacja programów przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i szkolnej.	Liczba programów	2011-2012	- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie, - Powiatowa Poradnia Psychologiczna -Pedagogiczna w Augustowie, - MOPS w Augustowie, - Organizacje pozarządowe, - Placówki oświatowe,	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Prowadzenie kampanii medialnych podejmujących problematykę przemocy, upowszechnianie informacji na temat sposobów rozwiązywania problemów związanych z przemocą, prowadzenie kampanii informacyjnej dotyczącej przyczyn, konsekwencji oraz przeciwdziałaniu krzywdzenia dziecka	Liczba publikacji artykułów i innych form medialnych	2011-2012	- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie, - Powiatowa Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna w Augustowie, - MOPS w Augustowie, - Organizacje pozarządowe, - Placówki oświatowe	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
6. Cel operacyjny: Rozwijanie środowiska społecznego sprzyjającego wyzwalaniu potencjału intelektualnego, twórczego, organizacyjnego i społecznego dzieci i młodzieży.				
Promocja dzieci i młodzieży uzdolnionych	Liczba przedsięwzięć	2011-2012	- Placówki oświatowe, - Placówki sportowo – rekreacyjne, - Placówki kultury, - Organizacje pozarządowe,	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Wspieranie idei wolontariatu oraz innych form aktywności sprzyjających uwrażliwieniu dzieci i młodzieży na potrzeby innych ludzi i budowaniu postaw prospołecznych, podejmowaniu działań na rzecz środowiska lokalnego.	Liczba kół wolontarystycznych, liczba wolontariuszy, liczba przedsięwzięć promujących wolontaryzm	2011-2012	- Placówki oświatowe, - Organizacje pozarządowe	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz dzieci i młodzieży.	Liczba wspartych organizacji	2011-2012	Gmina Miasto Augustów	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Wyrównywanie dysproporcji edukacyjnych, wychowawczych, społecznych, sportowych dzieci i młodzieży.	Liczba przedsięwzięć	2011-2012	- Placówki oświatowe, - Placówki sportowo – rekreacyjne, - Placówki kultury, - Organizacje pozarządowe,	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Wspieranie programów sprzyjających tolerancji wobec osób niepełnosprawnych, przełamywanie stereotypów związanych z niepełnosprawnością.	Liczba przedsięwzięć	2011-2012	- Placówki oświatowe, - Placówki sportowo – rekreacyjne, - Placówki kultury, - Organizacje pozarządowe	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła

				zewnątrzne
7. Cel operacyjny: Tworzenie systemu poradnictwa rodzinnego.				
Rozwijanie lokalnej infrastruktury wspomagającej rodzinę w rozumieniu i rozwiązywaniu problemów społecznych.	Liczba nowych przedsięwzięć	2011-2012	- MOPS w Augustowie, - Powiatowa Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna w Augustowie, - Placówki oświatowe, - Organizacje pozarządowe, - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Współpraca lokalnych podmiotów działających na rzecz rozwoju i funkcjonowania rodziny.	Liczba wspólnych przedsięwzięć	2011-2012	- MOPS w Augustowie, - Powiatowa Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna w Augustowie, - Placówki oświatowe, - Organizacje pozarządowe, - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Współpraca na rzecz udzielenia specjalistycznego wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym uzależnieniami.	Liczba wspólnych przedsięwzięć	2011-2012	- MOPS w Augustowie, - Powiatowa Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna w Augustowie, - Placówki oświatowe, - Organizacje pozarządowe, Komenda Powiatowa Policji w Augustowie, - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Rozwijanie poradnictwa zapobiegającego narkomanii i alkoholizmowi wśród dzieci i młodzieży.	Liczba przedsięwzięć	2011-2012	- MOPS w Augustowie, - Powiatowa Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna w Augustowie, - Placówki oświatowe, - Organizacje pozarządowe, - Komenda Powiatowa Policji w Augustowie, - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Organizowanie zajęć rozbudowujących wiedzę rodziców na temat rozwoju dzieci i młodzieży.	Liczba przedsięwzięć	2011-2012	- MOPS w Augustowie, - Powiatowa Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna w Augustowie, - Placówki oświatowe, - Organizacje pozarządowe, - Komenda Powiatowa Policji w Augustowie, - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Realizacja programów dotyczących readaptacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Liczba przedsięwzięć	2011-2012	- Gmina Miasto Augustów, - MOPS w Augustowie, - Powiatowa Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna w Augustowie, - Organizacje pozarządowe, - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne
Wspieranie programów edukacyjnych promujących postawy abstynenckie.	Liczba przedsięwzięć	2011-2012	- MOPS w Augustowie, - Powiatowa Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna w Augustowie, - Placówki oświatowe, - Organizacje pozarządowe, - Komenda Powiatowa Policji w Augustowie, - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie	Budżet podmiotów, budżet gminy, źródła zewnętrzne

Zagadnienia wchodzące w skład *Gminnego Programu Opieki i Profilaktyki nad Dzieckiem i Rodziną Gminy Miasto Augustów na lata 2011 – 2012* są bardzo szerokie i wieloprotblemowe. Trudno jest skompletować problematykę niezbędną do właściwej oceny realizacji Programu. Mamy nadzieję, że nowe doświadczenia zdobyte podczas realizacji Programu i sugestie od jego realizatorów pomogą Koordynatorowi w przeprowadzeniu rzeczywistej oceny realizacji zadania i umożliwią programowanie na kolejne lata zgodnie z lokalnymi potrzebami.

Gminny Program Opieki i Profilaktyki nad Dzieckiem i Rodziną Gminy Miasto Augustów na lata 2011 – 2012 jest wyznacznikiem kierunków działań na rzecz opieki i profilaktyki dzieci i rodziny. Wdrażanie poszczególnych zadań uzależnione jest od możliwości organizacyjnych, finansowych i prawnych jego realizatorów.

Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy włożyli wkład w pracę nad Gminnym Programem Opieki i Profilaktyki dla Dzieci i Rodziny Gminy Miasto Augustów na lata 2011-2012. Wiele instytucji złożyło akces chęci współpracy na rzecz realizacji Programu, dziękujemy za zrozumienie i zaangażowanie.

Mamy nadzieję, że wspólne działania przyczynią się do zapewnienia dobrych warunków do właściwego rozwoju dzieci i młodzieży oraz prawidłowego funkcjonowania augustowskich rodzin.